

Raadsvoorstel Besluitvormend

Groenbeheerplan Hillegom 2023-2032

aan: de raad van de gemeente Hillegom

zaaknummer: Z-23-302625
datum collegevergadering: 8 augustus 2023
datum raadsvergadering: 9 november 2023
agendapunt: 0
portefeuillehouder: Dhr. M. Dijkshoorn
behandelend ambtenaar: Paul Wolvers
e-mailadres: P.Wolvers@hltsamen.nl
telefoon: 14 0252

Wij stellen voor:

1. Het Groenbeheerplan Hillegom 2023-2032 vast te stellen.
2. Investeringskredieten beschikbaar te stellen voor de jaren 2024-2032 en op te nemen in het investeringsplan bij de kadernota 2025- 2028
3. De financiële gegevens vanaf 2024 beschikbaar te stellen en deze te verwerken in de tussenrapportage 2024 en kadernota 2025- 2028
4. Af te kijken van het activabeleid door af te schrijven in 30 jaar van het investeringskrediet i.p.v. 20 jaar.

Inleiding

Als gemeente hebben we ruim 8.400 bomen en meer dan 84 ha aan openbaar groen wat zorgt voor een groene en aantrekkelijke leefomgeving, waardoor Hillegom een heerlijke plek is om te wonen, te werken en te ontspannen. Zowel het groen in het buitengebied als het groen in wijken de parken en de groenstructuren zijn van een hoge kwaliteit. De basis van het groen wordt gevormd door parken en groene zones die voor iedereen op loopafstand bereikbaar zijn en vormen de gezamenlijke tuinen voor de buurt wat het groen in Hillegom uniek maakt. Ook is het buitengebied een prachtig landschap met een fraaie combinatie van grote openheid en bollenhagen. Hillegom is met recht een heerlijke groene gemeente in de Bollenstreek. De ambitie voor de komende jaren is dan ook deze groene buitenruimte op dit niveau te beheren. Dit groenbeheerplan moet zorgen voor realisatie van deze ambitie.

Bestaand kader en context

Dit beheerplan heeft betrekking op al het openbaar groen in Hillegom. Doel van dit beheerplan is het stellen van duidelijke kaders voor het groenbeheer voor de periode 2023-2032. In het plan is de beleidsmatige ambitie vertaald naar het beheer. Het plan beschrijft het areaal, de huidige en beoogde kwaliteit en de bijbehorende inzet van de financiële middelen.

Beoogd effect

Hillegom is en blijft een heerlijke groene woongemeente waar ruimte is voor iedereen. Dit groenbeheerplan moet zorgen voor deze ambitie. Naast een aantrekkelijke groenvoorziening zal groen ook steeds meer worden ingezet om de gevolgen van klimaatverandering te verminderen. Zo zal onder andere het aandeel biodiverse en insectenvriendelijke beplanting worden vergroot en het voeren van steeds meer natuurlijk beheer en onderhoud worden voortgezet. Goed onderhouden plantsoenen en bomen hebben positieve invloed op de lichamelijke en psychische gezondheid van mensen.

Argumenten

1.1 Wij stellen voor met het groenbeheerplan Hillegom 2023-2032 vast te stellen.

In het plan is de beleidsmatige ambitie vertaald naar het beheer en geeft aan hoe de komende jaren wordt beheerd.

1.2 Het groen in Hillegom wordt onderhouden op kwaliteitsniveau A of B.

Voor het centrumgebied en de beheergroep 'vaste planten' in Hillegom wordt gestreefd naar kwaliteitsniveau A. Voor de overige gebieden en beheergroepen geldt kwaliteitsniveau B. Voor bomen geldt dat niet alleen het aantal bomen, maar ook de kwaliteit ervan leidend is: de juiste boom op de juiste plaats.

1.3 Groen wordt ingezet voor Klimaatverandering.

Groen speelt een belangrijke rol bij de aanpak van de klimaatverandering. Als gemeente ligt er een landelijke opgave om aan te geven hoe om te gaan met zaken als droogte, wateroverlast en hittestress. Bij vervanging van groen en bomen zal maximaal op klimaatverandering worden ingezet.

2.1 Investeringskredieten voor de jaren 2024 - 2032 op te nemen in het investeringsplan.

Voor het reguliere onderhoud is een jaarlijks budget van € 1.911.475,- nodig en beschikbaar. Voor vervanging van verouderde beplantingen en bomen is jaarlijks een investeringskrediet van ongeveer € 428.000,- nodig. Tot en met 2032 is vanuit exploitatie jaarlijks voldoende dekking voor de kapitaallasten die voortkomen uit de nieuwe investeringen. Vervangingen worden niet meer uitgevoerd via de exploitatie maar via de investeringen. Het nieuwe plan past volledig binnen het huidige budget.

4.1 Af te wijken van het activabeleid om groen af te schrijven in 30 jaar van het investeringskrediet i.p.v. 20 jaar.

Op basis van ervaringen van de afgelopen jaren met de levensduur van het groen mag uitgegaan worden van een afschrijvingstermijn van 30 jaar. Tot heden werd uitgegaan van een afschrijvingstermijn van 20 jaar conform het activabeleid.

Kanttekeningen

1.1 Risico van uitbraak van ziekten en plagen aanwezig.

Vervangen is het uitgelezen moment om het sortiment en de groeiplaats duurzamer te maken. Door bijvoorbeeld het vergroten van het assortiment van bomen en beplanting en verbeteren van de bodemomstandigheden, beperkt dit de risico's van uitval door ziekten en plagen. Door het uitstellen van het vervangen van groen en bomen wordt het risico van ziekte en plagen verder vergroot. Meest recente voorbeeld is de eikenprocessierups die sinds 2019 ook grootschalig in Hillegom is aangetroffen en waarbij de komende jaren als preventieve maatregel het noodzakelijk is dat een groot aantal eiken door andere boomsoorten wordt vervangen.

Financiële consequenties

Voor het reguliere onderhoud is een jaarlijks budget van € 1.911.000,- nodig. Er is een budget beschikbaar van € 2.051.000,-. Dit resulteert in een overschot in de exploitatie van € 140.000,-. De financiële effecten worden verwerkt in de tussenrapportage 2024 en de kadernota 2025-2028.

Voor vervanging van verouderde beplantingen en bomen is tussen 2024 en 2032 jaarlijks een investeringskrediet van € 428.000,- nodig. Deze investeringen worden opgenomen in het meerjarig investeringsplan van de kadernota 2025- 2028 Het jaarlijkse overschot in de exploitatie van € 140.000,- kan gebruikt worden om de nieuwe kapitaallasten op te vangen. Vervangingen worden niet meer uitgevoerd vanuit de exploitatie maar via de investeringen.

Op basis van ervaringen van de afgelopen jaren met de levensduur van het groen mag uitgegaan worden van een afschrijvingstermijn van 30 jaar. Tot heden werd uitgegaan van een afschrijvingstermijn van 20 jaar conform het activabeleid.

Aanpak, uitvoering en participatie

Het groenbeheerplan treedt in werking de dag nadat het bekend is gemaakt en is vanaf die datum te raadplegen op Overheid.nl. Ook zal via de media en op de website van de gemeente bekend worden gemaakt dat het groenbeheerplan is vastgesteld.

Onderhoud zal zoals gebruikelijk worden uitgevoerd volgens de gebruikelijke jaarplanning en ook in de vorm van een groenkalender beschikbaar is voor alle inwoners (zie bijlage 2). Het onderhoud wordt uitgevoerd door verschillende uitvoerders t.w.: Meerlanden en verschillende (regionale) aannemersbedrijven.

Vervangingen worden vanaf 2024 planmatig opgepakt, waarbij vooraf het complete groenareaal wordt geschouwd en de input geeft voor de planning. Naast de jaarlijkse vervanging zal ook de komende 9 jaar de uitgestelde vervanging geleidelijk wordt ingelopen. Bij het opstellen van de vervangingsplanning vindt afstemming plaats tussen de verschillende disciplines; wegen, riool, groen, openbare verlichting etc. Deze afstemming is gericht op het efficiënt inzetten van alle budgetten en het beperken van de overlast voor de omgeving. Het resultaat is een integrale aanpak van de werkzaamheden.

Zowel in het onderhoud als bij vervangingen zal de focus steeds meer gericht worden op de verdere ontwikkeling van participatie en samenwerking met onze inwoners. Door een actievare inzet kunnen meer mensen bereikt en betrokken worden.

Duurzaamheid

In Hillegom wordt duurzaamheid gezien als leidend principe. Het is een belangrijk onderdeel in de omgevingsvisie van Hillegom: 'Heerlijk Hillegom'. De gemeente wil een duurzame bijdrage leveren op sociaal, economisch en ecologisch niveau.

Zowel bij het onderhoud als vervanging van het groen zal worden ingezet om de gevolgen van klimaatveranderingen te verminderen. Zo wordt het voeren van steeds meer natuurlijk beheer en onderhoud verder voortgezet en het aandeel biodiverse en insectenvriendelijke beplantingen vergroot. Vervanging is het uitgelezen moment om het sortiment en de groeiplaats duurzamer te maken. Voorbeeld hiervan is het aaneen sluiten van groenvakken en zo in te richten dat het regenwater in groenvlakken kan stromen en daar langzaam weg zakt. Op deze wijze kan grondwaterstandverlaging mogelijk worden voorkomen.

Ook wordt ingezet om bestaande bomen zo lang mogelijk op een gezonde manier te behouden door goed onderhoud. Een goed onderhouden bomenbestand is van groot belang voor de leefomgeving. Bomen hebben een positief effect op de luchtkwaliteit, beperken temperatuurextremen, dragen bij aan waterbeheer en vormen een schuilplaats en voedselbron voor fauna.

Hillegom-Lisse-Teylingen

Dit groenbeheerplan heeft alleen betrekking op de gemeente Hillegom.

Urgentie

N.v.t.

Evaluatie

De kwaliteit van het groen en het onderhoud ervan wordt bewaakt door monitoring. Zo is inzicht in de situatie en is er tijdig bij te sturen. Jaarlijks wordt door middel van een representatieve steekproef beoordeeld of de kwaliteit en onderhoudsniveau van het groen voldoet aan de ambitie. Iedere vier jaar wordt het complete groenareaal geschouwd, dit levert de input voor de vervangingsopgave. De monitoring wordt gedaan volgens de kwaliteitscatalogus openbare ruimte van de CROW.

Bomen worden minstens iedere drie jaar één keer gecontroleerd en aansluitend indien nodig onderhoud uitgevoerd. Zowel de onderhoudstoestand als uitgevoerde maatregelen worden in een database bijgehouden.

Bijlagen en achtergrondinformatie

- 1 Groenbeheerplan Hillegom 2023-2032.
- 2 Groenkalender.

het college van burgemeester en wethouders,

Mevr. I.C.M. Dirven (loco)
secretaris

Dhr. A. van Erk
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hillegom,

gelezen het voorstel van het college van 8 augustus 2023 met als onderwerp
Groenbeheerplan Hillegom 2023-2032

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 108 van de gemeente wet,

besluit:

1. Het Groenbeheerplan Hillegom 2023-2032 vast te stellen.
2. Investeringskredieten beschikbaar te stellen voor de jaren 2024-2032 en op te nemen in het investeringsplan bij de kadernota 2025- 2028
3. De financiële gegevens vanaf 2024 beschikbaar te stellen en deze te verwerken in de tussenrapportage 2024 en kadernota 2025- 2028
4. Af te wijken van het activabeleid door af te schrijven in 30 jaar van het investeringskrediet i.p.v. 20 jaar.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 12 oktober 2023,

Mevr. drs. Y.P.A. Hermans
griffier

Dhr. A. van Erk
voorzitter